

วิถีแห่งมหาบุรุษ: การศึกษาชีวประวัติศาสตร์ตามแนวคิด การเดินทางของวีรบุรุษภาพยนตร์

ประเสริฐ ฐนรา

บทคัดย่อ

ศาสตร์จัดเป็นองค์ประกอบสำคัญของศาสนาและประวัติของศาสดาก็เป็นเรื่องเล่าสำคัญที่บอกถึงลักษณะประวัติชีวิตตั้งแต่เกิดจนกระทั่งสิ้นอายุขัยของศาสดาประวัติของศาสดาแสดงให้เห็นพัฒนาการของมหาบุรุษซึ่งมีวิถีชีวิตจากบุคคลธรรมดาจนกระทั่งกลายเป็นศาสดาของศาสนาใดศาสนาหนึ่งหรือลัทธิใดลัทธิหนึ่ง ในงานวิจัยนี้นำประวัติศาสดาจำนวน 5 ท่านได้แก่ พระพุทธเจ้า พระมหาวิระ พระเยซู นบีมุฮัมมัด และขงจื้อ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างอนุภาคเหตุการณ์สำคัญที่มีร่วมกันตามแนวคิดการโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษในตำนานของคริสโตเฟอร์ โวลเลอร์ (Christopher Vogler) (1998) พบว่าโลกปัจจุบัน (Ordinary World) ของศาสดามีส่วนสัมพันธ์กับวิธีการเผยแผ่ธรรม กล่าวคือศาสดาที่มีโลกปัจจุบัน (Ordinary World) มีสถานะทางสังคมสูง เมื่อบรรลุธรรมแล้วจะมีวิธีการเผยแผ่ที่มุ่งความหลุดพ้นและออกจากวิถีทางสังคม ศาสดาในกลุ่มนี้ ได้แก่ พระพุทธเจ้าค้นพบทางดับทุกข์คือพระนิพพาน และพระมหาวิระค้นพบหลักแห่งอหิงษาคือโมกษะ อีกรูปแบบหนึ่งคือศาสดาที่มีโลกปัจจุบัน (Ordinary World) ไม่มีสถานะทางสังคมเมื่อบรรลุธรรมแล้วจะมีวิธีการเผยแผ่ที่มุ่งการรวมกลุ่มที่สามารถกำหนดบรรทัดฐานทางสังคมได้ ได้แก่ พระเยซูพบความรักของพระเจ้า นบีมุฮัมมัดค้นพบวจนะเกี่ยวกับการดำรงชีวิตจากพระเจ้า และขงจื้อค้นพบหลักจริยศาสตร์การปกครองและการดำรงชีวิต อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าโครงสร้างเหตุการณ์เกี่ยวกับความพยายามของศาสดาคือการผจญภัยอันนำไปสู่การค้นพบ

สังขรณ์จัดเป็นจุดเด่นที่สุดของชีวิตศาสดาซึ่งเทียบได้กับเส้นทางของวีรบุรุษในบทธะคร กล่าวคือเรื่องราวการผจญภัยของวีรบุรุษในบทธะครหรือภาพยนตร์มีเพื่อสร้างความตื่นเต้นและความน่าติดตามแก่ผู้ที่เสพผลงาน ในขณะที่เดียวกันเรื่อง การผจญภัยที่น่าตื่นเต้นของศาสดาก็มีเพื่อสร้างความศรัทธาให้แก่ศาสนิกชน อีกทั้ง การการค้นพบสังขรณ์ด้วยความยากลำบากและนำสังขรณ์ที่พบมาเผยแพร่ให้แก่ มวลมนุษยชาติยังแสดงให้เห็นว่าศาสดาผู้ค้นพบเป็นบุคคลที่เหนือกว่าบุคคลปกติทั่วไปและได้ทำหน้าที่อันพิเศษสูงสุดครบสมบูรณ์และควรค่าแก่การยกย่องในฐานะ ศาสดาของศาสนา

The way to become the Great man: The Study on the biography of the Religion Founders according to the Journey of Heroe's Film theory.

Prasirt Runra

Abstract

The founder of a religion is an element of a religion and the history of the founder is a major storytelling of that founder from cradle to grave. His background and social status characterize the development of a great man whose life differs from general people and the becoming of the founder of any religion. In this research, we investigate the histories of five founders: Buddha, Mahavira, Jesus, Prophet Muhammad, and Confucius, centered on the comparison of historical co-structures as described in *The Journey Structure of Legendary Heroes* by Christopher Vogler (1998).

In essence, we found that the Ordinary World of these founders relates to the teaching of the truth. These religious founders can be classified into two groups.

In the first group, the founders gained a high social status at the beginning. As the turning point, once they realized the truth, their teachings would be based on finding the way to escape the worldly society. The Lord Buddha discovered the way of sorrow escape through Nirvana. Mahavira discovered Ahimsa (Non-Violence) through Moksha.

In the second group, the founders gained a low social status in the Ordinary World. Once they realized the truth, their teachings would aim to set an acceptable social norm. In the case of Jesus, he found the love of

God. Muhammad discovered the words about the way of life from Allah. Confucius found the government and living morality.

It can, however, be seen that the event structure of each founder's effort is about an adventure to discover the truth which would become the key of their lives. In other words, the hero's journey in the drama or film has been employed to fascinate and attract the audiences, whereas the thrills of the adventure enrich the faith among believers. The strenuous endeavor of finding the truth and spreading of truth to mankind reflects that the founders of these religions are worth revering as great men for their greatest mission as the founders.

1. บทนำ

คำว่า “ศาสนา” ในแนวคิดแบบตะวันตก ตามคำอธิบายของเสถียร พันธรังสี (2542: 8) กล่าวว่ามีความเกี่ยวข้องกับคำ 4 คำ คือ Religion หรือ ศาสนา, doctrine หรือลัทธิ, Philosophy หรือปรัชญา, และ Ethics หรือจริยธรรม ดังนั้น ศาสนาจึงมีความสัมพันธ์กับลัทธิปรัชญาและจริยธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

อย่างไรก็ตาม การจะกล่าวว่าความเชื่อกลุ่มใดจะได้รับการยอมรับให้เป็น ศาสนาโดยสมบูรณ์นั้นโดยทั่วไปแล้วองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การมีศাসตา ผู้ก่อตั้งศาสนา และในประวัติของศาสดาก็จะมีเรื่องราวที่กล่าวถึงความกล้าหาญของ ศาสดาประกอบอยู่เสมอ

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยมีเกณฑ์คัดเลือกประวัติศาสดาของศาสนาซึ่งมี กลุ่มบุคคลนับถือเป็นจำนวนมาก¹และมีประวัติของศาสดาชัดเจนจากศาสนา 3 กลุ่ม คือ ศาสนากลุ่มเทวนิยม ได้แก่ คริสต์ และอิสลาม ศาสนากลุ่มอเทวนิยม ได้แก่ พุทธและเชน และศาสนากลุ่มมนุษยนิยม ได้แก่ ขงจื้อ ผู้วิจัยวิเคราะห์ประวัติศาสดา จากหนังสือ “ศาสนาเปรียบเทียบ” ของ เสถียร พันธรังสี เนื่องจากหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือวิชาการชนิดตำรา มีเนื้อหามุ่งเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ตลอดจน ผู้เขียนเป็นราชบัณฑิต สาขาปรัชญาและศาสนา จึงกล่าวได้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็น หนังสือวิชาการทางศาสนาที่น่าเชื่อถือ

ประเด็นที่น่าสนใจนำมาศึกษาเปรียบเทียบก็คือ วิธีเล่าประวัติศาสดาของ ทั้ง 5 ศาสนานั้นมักจะอธิบายให้เห็นช่วงชีวิตก่อนที่แต่ละท่านจะค้นพบหลักธรรม คำสอน โดยรูปแบบทั่วไปแล้วชีวิตของศาสดาจะมีการดำเนินชีวิตที่มีลักษณะที่ คล้ายกับการดำเนินเรื่องลักษณะเดียวกับเรื่องเล่าการผจญภัยของวีรบุรุษ

---

¹ ข้อมูลจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid=13602, สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พ.ย. 2558)

ในหนังสือ “*The Hero With a Thousand Faces*” ของโจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell, 1923) ได้อธิบายการเดินทางของวีรบุรุษ จำแนกออกเป็น 3 ส่วนสำคัญ คือ

1. เส้นทางการเป็นวีรบุรุษเริ่มจากชีวิตในโลกปัจจุบัน (The Ordinary World)
2. มีเหตุการณ์หรือจุดเริ่มต้นให้ต้องการออกไปค้นหาคำตอบบางประการ (The Call to Adventure) เพื่อแสวงหาสิ่งที่จะช่วยไขปัญหาของตนได้
3. นำสิ่งวิเศษกลับมา (Return With Elixir) แสดงให้เห็นถึงความเป็นวีรบุรุษ และเป็นที่น่าสังเกตว่าสิ่งวิเศษนั้นจะมีประโยชน์ต่อมวลชนและสังคมเสมอ

จากแนวคิดเส้นทางการวีรบุรุษของโจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell, 1923) ดังกล่าว คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) ได้นำมาประยุกต์ใช้เป็นแบบในการเขียนบทภาพยนตร์ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับวีรบุรุษผู้กล้า จนได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก หนังสือเรื่องดังกล่าวชื่อว่า “*The Writer Journey Mythic Structure for Writers*” (1998)

ถึงแม้ว่า คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) จะพัฒนาแนวคิดมาจากโจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell, 1923) แต่หากพิจารณาถึงความแตกต่างก็จะพบว่า แนวคิดวีรบุรุษของ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) มุ่งความบันเทิงเนื่องจากถูกใช้เพื่อภาพยนตร์ซึ่งมีความต่างกับแนวคิดวีรบุรุษของโจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell, 1923) ซึ่งมุ่งเน้นด้านความเป็นวีรบุรุษทางศาสนาหรือเทพปกรณัม ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า แนวคิดของโจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell, 1923) มุ่งพิจารณาลำดับเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่มุ่งนำไปสู่ความเชื่อความศรัทธา ส่วนแนวคิดของ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) เน้นชี้ให้เห็นเหตุการณ์สำคัญที่สร้างความตื่นเต้นในการผจญภัย เนื่องจาก คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) ต้องการพัฒนาแนวคิดไปใช้ประโยชน์ในการเขียนบทภาพยนตร์ จึงมุ่งเน้นขั้นตอนที่ทำให้เนื้อเรื่องของวีรบุรุษมีความน่าตื่นเต้นเพื่อสร้างความน่าสนใจติดตามให้แก่ผู้ชมภาพยนตร์

ในหนังสือ “*The Writer Journey Mythic Structure for Writers*” ของ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler, 1998, p. 12) แบ่งขั้นตอนการเดินทางของวีรบุรุษทางภาพยนตร์ โดยแสดงตารางเปรียบเทียบกับตาราง The Hero With a Thousand Faces ของโจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell) ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบแนวคิดของ โจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell) และ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler)

โจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell)	คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler)
Departure, Separation	Act One
World of Common Day (โลกสามัญ)	Ordinary World (โลกปัจจุบัน)
Call to Adventure (เสียงเรียกร้องให้ออกผจญภัย)	Call to Adventure (เสียงเรียกร้องให้ออกผจญภัย)
Refusal of the Call (การปฏิเสธเสียงเรียกร้อง)	Refusal of the Call (การปฏิเสธเสียงเรียกร้อง)
Supernatural Aid (การช่วยเหลือจากอำนาจเหนือธรรมชาติ)	Meeting with the Mentor (การพบกับผู้ช่วยเหลือ)
Crossing the First Threshold (การก้าวข้ามพรมแดนไปสู่โลกมหัศจรรย์)	Crossing the First Threshold (การก้าวข้ามพรมแดนไปสู่โลกมหัศจรรย์)
Belly of the Whale (การเข้าสู่ห้วงอันตราย)	

ตารางเปรียบเทียบแนวคิดของ โจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell) และ คริสโตเฟอร์ โวลเลอร์ (Christopher Vogler) (ต่อ)

โจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell)	คริสโตเฟอร์ โวลเลอร์ (Christopher Vogler)
Descent, Initiation, Penetration	Act Two
Road of Trails (หนทางสู่การทดสอบ)	Tests, Allies, Enemies (การทดสอบ พันธมิตร ศัตรู)
Tests, Allies, Enemies (การทดลอง/ทดสอบ, พันธมิตร, ศัตรู)	Approach To The Inmost Cave (การก้าวไปสู่การทดลองสูงสุด)
Meeting with the Goddess (การพบกับเทพธิดา)	The Ordeal (ประสบการณ์ที่ยากลำบาก)
Woman as Temptress (หญิงผู้ยั่วยวนใจ)	
Atonement with the father (การไถ่โทษให้บิดา)	
Apotheosis (การได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศ)	
The Ultimate Boon (การได้รับพรพิเศษ)	Reward (รางวัล)

ตารางเปรียบเทียบแนวคิดของ โจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell) และ คริสโตเฟอร์ โวลเลอร์ (Christopher Vogler) (ต่อ)

โจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell)	คริสโตเฟอร์ โวลเลอร์ (Christopher Vogler)
Return	Act Three
Refusal of the Return (การปฏิเสธที่จะเดินทางกลับสู่โลกสามัญ)	The Road Back (การกลับมาสู่โลกปัจจุบัน)
The Magic Flight (การหลบหนีด้วยวิเศษมหัศจรรย์)	
Rescue from Within (การได้รับการช่วยเหลือให้รอดชีวิต)	
Crossing the Threshold (การก้าวข้ามพรมแดนกลับไปสู่โลกปัจจุบัน)	
Return (การเดินทางกลับ)	
Master of The two Worlds (การเป็นผู้ยิ่งใหญ่ของสองโลก)	The Resurrection (การเกิดใหม่)
Freedom to live (อิสระภาพในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกสามัญ)	Return with The Elixir (การกลับมาพร้อมด้วยของวิเศษ)

แนวคิดเกี่ยวกับวีรบุรุษในหนังสือ “*The Writer Journey Mythic Structure for Writers*” ได้รับความนิยมนอย่างแพร่หลายในวงการภาพยนตร์ และนอกจากนี้ ในช่วงเวลาที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ามีการนำประวัติของศาสดามาสร้างเป็นภาพยนตร์ อยู่เสมอ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงนำไปสู่ใจวิจัยที่ว่าเพราะเหตุใดประวัติของศาสดา จึงได้รับความนิยมนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์และมีผู้ชมติดตามเป็นจำนวนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบประวัติของศาสดาตามแนวคิดเส้นทางการเป็นวีรบุรุษภาพยนตร์ของคริสโตเฟอร์ โวลเลอร์ (Christopher Vogler, 1998)

2. วัตถุประสงค์

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์ประวัติของ ศาสดาแต่ละศาสนาตามแนวคิดเส้นทางการเป็นวีรบุรุษของ คริสโตเฟอร์ โวกลเลอร์ (Christopher Vogler, 1998) และนำมาวิเคราะห์โครงสร้างเหตุการณ์สำคัญใน วิถีชีวิตที่มีร่วมกันของศาสดา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลประวัติศาสดาของศาสนา ได้แก่ ประวัติศาสดา ศาสนาคริสต์ อิสลาม พุทธ เซนและขงจื้อ จากหนังสือ “ศาสนาเปรียบเทียบ” ของ เสถียร พันธรังสี (2542) แล้วนำมาจัดลำดับในลักษณะโครงสร้างอนุภาค

2. ผู้วิจัยเปรียบเทียบโครงสร้างอนุภาคประวัติศาสดากับเอกสารที่ปรากฏ ประวัติศาสดาของแต่ละศาสนาเพื่อความถูกต้อง ได้แก่

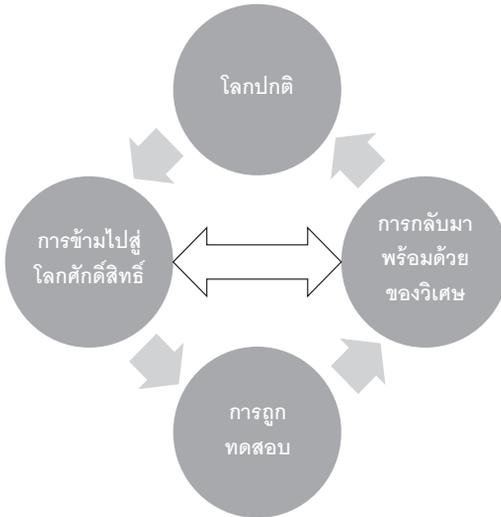
- หนังสือพระคริสตธรรมคัมภีร์
- หนังสือศาสนาคริสต์
- หนังสือศาสดามุฮัมมัด มหามุรุษแห่งอิสลาม ภาค 1
- หนังสือมุฮัมมัด ศาสดาแห่งอิสลาม
- หนังสือพระปฐมสมโพธิ ตอน 1
- หนังสือชีวประวัติขงจื้อ
- หนังสือศาสดามหาวีระ

3. ผู้วิจัยจะวิเคราะห์โครงสร้าง ลำดับเหตุการณ์ประวัติศาสดาตั้งแต่เกิด จนถึงจุดสำคัญ (Climaxes) คือ การบรรลุธรรมหรือการได้รับสิ่งของศักดิ์สิทธิ์ที่มีคุณค่าแล้วนำมาเปรียบเทียบกับตารางแนวคิดในหนังสือเรื่อง “*The Writer Journey Mythic Structure for Writers*” ของคริสโตเฟอร์ โวกลเลอร์ (Christopher Vogler, 1998)

4. ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยด้วยรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

4. ผลการวิจัย

ในหนังสือเรื่อง “*The Writer Journey Mythic Structure for Writers*” ของ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler, 1998) กล่าวถึงลักษณะของวีรบุรุษที่ปรากฏในภาพยนตร์ โดยจำแนกสรุปจุดสำคัญ (Climaxes) ในแต่ละช่วงชีวิตของเส้นทางวีรบุรุษออกเป็น 4 ส่วนหลัก ดังผังวงกลมการเดินทางของวีรบุรุษ ดังนี้

แผนผังดังกล่าวอธิบายให้เห็นว่า การเริ่มต้นของวีรบุรุษมีจุดเริ่มต้นในโลกปัจจุบัน ผ่านการข้ามเส้นที่สำคัญคือการก้าวไปสู่โลกศักดิ์สิทธิ์ การทดสอบ และการข้ามกลับจากโลกศักดิ์สิทธิ์เพื่อเดินทางกลับมาสู่จุดเริ่มต้นคือโลกปัจจุบันอีกครั้งอีกครั้งพร้อมด้วยของขวัญพิเศษ

นอกจากนี้แนวคิดวีรบุรุษภาพยนตร์ของคริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler, 1998, p. 14) สามารถแบ่งขั้นตอนการดำเนินเรื่องไว้ 12 ขั้นตอนได้แก่ 1) โลกปัจจุบัน 2) เสียงเรียกให้ออกผจญภัย 3) การปฏิเสธคำร้องเรียก 4) การได้พบผู้แนะนำ 5) การข้ามขอบเขต 6) การทดลองหรือทดสอบ 7) การก้าวไปสู่การทดลองสูงสุด

8) ประสบการณ์ที่ยากลำบาก 9) รางวัล 10) การกลับมาสู่โลกปัจจุบัน 11) การเกิดใหม่ 12) การกลับมาพร้อมด้วยของวิเศษ

อย่างไรก็ตามจากการสำรวจประวัติศาสดาของทั้ง 5 ศาสนา คือ พุทธ คริสต์ อิสลาม ขงจื้อ และเซน จากหนังสือประวัติศาสดาของแต่ละศาสนา พบว่าสามารถจัดขั้นตอนลำดับชีวิตของศาสดาทั้ง 5 ตามแนวคิดบทภาพยนตร์ของ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) ได้อย่างค่อนข้างลงตัว อาจจะมีข้อปลีกย่อยแตกต่างกันในรูปแบบของวิธีการเล่าเรื่อง แต่มีจุดร่วมกันในแง่ของรูปแบบประวัติการเดินทางของวีรบุรุษทางศาสนา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดลงเป็นตารางและวิเคราะห์ตามขั้นตอนแนวคิดของคริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler, 1998) ตามลำดับดังนี้

1. โลกปัจจุบัน (The Ordinary World)

โลกปัจจุบัน (The Ordinary World) หมายถึง โลกซึ่งเป็นช่วงแรกของชีวิตของศาสดาแต่ละท่าน กล่าวคือ เป็นโลกที่เกิดของศาสดา

เส้นทางการเป็นวีรบุรุษ: The Ordinary World (โลกปัจจุบัน)

พระเยซู	กำเนิดของพระเยซูคริสต์ คือ พระนางมารีย์ ทรงพระครรภ์ที่บริสุทธิ์และประสูติบุตรชายที่บ้านเบธเลเฮม แคว้นยูเดีย ในสมัยกษัตริย์เฮโรด
นบีมุฮัมมัด	มุฮัมมัดเกิด ณ นคร มักกะฮฺ ประเทศซาอุดีอาระเบียในปัจจุบัน เมื่อ ค.ศ.571 เป็นกำพร้าบิดาตั้งแต่เกิด ต่อมามารดาตาย
พระพุทธเจ้า	พระโอรสของพระเจ้า สุทโธทนะมีชีวิตที่สุขสบายเพียบพร้อมไปด้วยทรัพย์สิน บริวาร
พระมหาวีระ	เป็นพระโอรสของพระสิทธารถะมีชีวิตที่สุขสบายเพียบพร้อมไปด้วยทรัพย์สิน บริวาร
ขงจื้อ	ขงจื้อเกิดในตระกูลขุนนางทหารแต่ยากจน แต่เป็นผู้มีใจฝึกฝนการเล่าเรียน

จากการศึกษาพบว่าชีวิตของศาสดาในโลกปัจจุบันมี 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 คือ ผู้ที่จะเป็นศาสดาจะเกิดมาเพียบพร้อมทุกอย่างและได้รับการพยากรณ์ว่าจะประสบความสำเร็จแน่นอน ได้แก่ ประวัติของพระพุทธรเจ้า และพระมหาวิระ

รูปแบบที่ 2 คือ ผู้ที่จะเป็นศาสดาจะเกิดมาพร้อมด้วยปัญหาและอุปสรรคในชีวิตและฟันฝ่าอุปสรรคจนกระทั่งถึงช่วงเปลี่ยนผ่านชีวิต โดยไม่มีผู้พยากรณ์หนทางของความสำเร็จไว้ล่วงหน้า ได้แก่ ประวัติของขงจื้อ และนบีมุฮัมมัด

รูปแบบที่ 3 คือ มีลักษณะปรากฏร่วมกันของสองรูปแบบก่อนหน้านั้น คือ ผู้ที่จะได้เป็นศาสดาเกิดมาพร้อมกับปัญหาอุปสรรค และได้รับการพยากรณ์ว่าเป็นผู้มีบุญมาเกิดเช่นกัน ได้แก่ ประวัติของพระเยซู

อย่างไรก็ตาม อาจจะสรุปได้ว่า ชีวิตในโลกปัจจุบันของศาสดา (The Ordinary World) แสดงให้เห็นถึงลักษณะชีวิตปกติของศาสดาที่มีวิถีการดำเนินไปตามลักษณะสังคมปกติสมัยนั้น ๆ แต่ลักษณะพิเศษของชีวิตศาสดาก็คือ ในช่วงชีวิตเริ่มต้นหรือในขั้นตอนโลกปัจจุบัน บุคคลที่จะเป็นศาสดาจะมีลักษณะวิถีชีวิตที่มีความสุขสบายมากที่สุด หรือไม่มีวิถีชีวิตที่มีความยากลำบากที่สุด ซึ่งวิถีชีวิตของท่านศาสดาเหล่านั้นเป็นจุดเริ่มต้นแห่งสาเหตุที่เป็นแรงจูงใจในการแสวงหาความหมายของชีวิต

2. เสียงเรียกให้ออกผจญภัย (The Call to Adventure)

เสียงเรียกให้ออกผจญภัย (The Call to Adventure) หมายถึง สัญญาณที่บ่งชี้ว่าชีวิตของผู้ที่จะเป็นศาสดาจะต้องออกเดินทางเพื่อแสวงหาสิ่งที่สำคัญในชีวิต หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นรหัสชี้้นำการออกเดินทางค้นหาความหมายของชีวิต ซึ่งในขั้นตอนนี้อาจเกิดขึ้นจากตนเอง เหตุการณ์บางเหตุการณ์ หรือจากการพยากรณ์ก็ได้ แต่สิ่งเหล่านั้นจะต้องเป็นลักษณะพิเศษที่ทำให้กระทบความรู้สึกของผู้ที่จะเป็นศาสดาแต่ละท่าน

เส้นทางความเป็นวีรบุรุษ: The Call To Adventure (เสียงเรียกให้ออกผจญภัย)

พระเยซู	มีพวกโหราจารย์จากทิศตะวันออกเฉียงใต้มาเยี่ยมเยียนและถามว่า "กุมารที่บังเกิดมาเป็นกษัตริย์ของชาวยิวนี้ผู้นั้นอยู่ที่ไหน เราเห็นดาวของท่านปรากฏขึ้น เราจึงหวังจะมานมัสการท่าน" และพวกโหราจารย์ได้มอบเครื่องบรรณาการคือทองคำ กายาน และมดยอบ
นบีมุฮัมมัด	ในสมัยนั้น สังคมเกิดความวุ่นวาย ผู้คนหลงมกมายอยู่ในรูปเคารพ เกิดการฆ่ากันระหว่างเผ่าพันธุ์ และการปล้นสะดมกองคาราวานศาสนา
พระพุทธเจ้า	ได้พบเทวทูตทั้ง 4 คือ คนแก่ คนเจ็บคนตาย และสมณะแล้วเกิดความสังเวชใจ แต่เมื่อทรงเห็นสมณะเกิดความรู้สึกพึงใจ
พระมหาวิระ	พระราชบิดาและพระราชมารดาสวรรคตเพราะบำเพ็ญทุกรกิริยาทำให้เสียใจจนจะออกบวช
ขงจื้อ	ขงจื้อในวัยเยาว์ชอบเล่นตั้งโต๊ะเซ่นไหว้ ชอบเลียนแบบท่าทางพิธีกรรมของผู้ใหญ่

ในบรรดาศาสดาทั้ง 5 ท่านนั้น มีรูปแบบรหัสซึ่งนำการออกเดินทางค้นหาความหมายของชีวิต คือ พระพุทธเจ้าได้พบเทวทูตทั้ง 4 ได้แก่ คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ จึงทรงรู้สึกสังเวชสลดใจในชีวิตที่ถึงแม้จะสุขสบายแต่ก็ไร้ค่า เช่นเดียวกับพระมหาวิระก็เกิดความสังเวชสลดใจ เพราะต้องสูญเสียบิดาและมารดาเนื่องจากบำเพ็ญทุกรกิริยาด้วยการอดอาหาร ส่วนพระเยซูเกิดเหตุการณ์ที่มีโหราจารย์เดินทางมาแสดงความเคารพ ซึ่งแสดงให้เห็นสถานะที่พิเศษของพระเยซู และนบีมุฮัมมัดได้พบเห็นผู้คนขาดศีลธรรมและมกมายอยู่ในรูปเคารพศักดิ์สิทธิ์ ในส่วนของขงจื้อได้เห็นผู้คนประกอบพิธีจึงปรารถนาที่จะประกอบพิธีกรรมตามอย่างบ้าง ดังนั้นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับศาสดาเป็นสิ่งที่สร้างความรู้สึกสังเวชใจหรือแรงจูงใจจนทำให้ศาสดาเหล่านั้นคิดที่จะออกเดินทางค้นหาความหมายของชีวิต

3. การปฏิเสธคำร้องเรียก (Refusal of the Call)

ถึงแม้ว่าศาสดาแต่ละท่านจะมีความปรารถนาที่จะก้าวไปสู่การแสวงหาความหมายของชีวิต ถึงกระนั้นด้วยปัญหาและอุปสรรคในโลกปัจจุบันจึงทำให้ท่านเหล่านั้นเกิดความรู้สึกลังเลไม่แน่ใจที่จะดำเนินไปตามความปรารถนาของตน ลักษณะดังกล่าวมานี้คือ “ขั้นตอนการปฏิเสธเสียงเรียก” หรืออาจจะกล่าวได้ว่า เหตุการณ์ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความลังเลหรืออุปสรรคที่ขวางกั้นการออกเดินทางเพื่อค้นหา ความหมายของชีวิต

เส้นทางความเป็นวีรบุรุษ: Refusal Of The Call (การปฏิเสธคำร้องเรียก)

พระเยซู	กษัตริย์เฮโรดสั่งให้คนไปฆ่าเด็กผู้ชายทั้งหลายในบ้านเบธเลเฮม แต่โยเซฟ พากุมารและมารดาไปประเทศอียิปต์
นบีมุฮัมมัด	มุฮัมมัดไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือเพราะต้องทำการค้าขาย
พระพุทธรเจ้า	พระโอรสประสูติทำให้เกิดความไม่แน่ใจ จึงทรงเปล่งคำว่า ราหุล พนฺธฺ นฺ ชาตฺ แปลว่า ตัวมาร (ราหู ตัวขัดขวางความดี) เกิดขึ้นแล้ว
พระมหาวิระ	พระโมคคทัสผู้เป็นพระเชษฐาขอร้องไม่ให้บวชเพราะจะเพิ่มความเศร้าโศก
ขงจื้อ	เนื่องจากบิดาเสียชีวิตแต่ยังเด็กจึงต้องทำงานหนักเลี้ยงมารดา

อุปสรรคที่ขวางกั้นของศาสดาแต่ละท่านมีลักษณะแตกต่างกันไป กล่าวคือ อุปสรรคของพระมหาวิระคือพระเชษฐาที่ไม่ยอมให้ออกบวช ส่วนพระพุทธรเจ้าเกิดความลังเลพระทัยเพราะพระโอรสประสูติ จนทำให้พระองค์ถึงกับเปล่งวาจาว่า “ราหุล พนฺธฺ นฺ ชาตฺ” ซึ่งมีความหมายว่า บ่วงมารหรืออุปสรรคต่อการแสวงหาความหมายในชีวิตเกิดขึ้นแล้ว ขงจื้อและนบีมุฮัมมัดมีอุปสรรคจากครอบครัวที่ยากลำบากเป็นเครื่องขัดขวางต้องประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัว ส่วนพระเยซูนั้น ถูกตามล่าจากกษัตริย์ในยุคสมัยนั้นเนื่องจากพระองค์ได้รับคำทำนายจากโหราจารย์

ลักษณะที่ร่วมกันของผู้ที่จะเป็นศาสดาแต่ละท่านก็คือ มีอุปสรรคบางประการที่ขวางกั้นหรือทำให้ต้องหยุดพิจารณาที่จะออกแสวงหาคำตอบในชีวิต แต่ด้วยจิตใจที่แน่วแน่ของบุคคลที่จะเป็นมหาบุรุษในโลกจึงทำให้อุปสรรคที่เกิดขึ้น

ในชีวิตเป็นเหมือนแรงผลักดันให้ท่านเหล่านั้นก้าวไปสู่การแสวงหาความหมายที่ยิ่งใหญ่ในชีวิต

4. การได้พบผู้แนะนำ (Meeting The Mentor)

การได้พบผู้แนะนำ คือการได้พบวิธีการหรือผู้ชี้แนะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่การข้ามประตูไปสู่โลกใหม่ อีกประการหนึ่งการได้พบผู้แนะนำถือได้ว่าเป็นแรงบันดาลใจอันเป็นส่วนผลักดันให้ออกเดินทาง (Motivation) อีกครั้ง ดังนั้นการได้พบผู้แนะนำจึงเป็นเหมือนสิ่งย้าเตือนให้ผู้ที่จะเป็นศาสตราจารย์มามุ่งมั่นในการแสวงหาความหมายของชีวิตอีกครั้ง

เส้นทางความเป็นวีรบุรุษ: Meeting The Mentor (การได้พบผู้แนะนำ)

พระเยซู	พระเยซูได้พบจอห์นและขอรับบัพติศมา จอห์นบอกว่า “ข้าพระองค์ต้องการรับบัพติศมาจากพระองค์ ควรหรือที่พระองค์จะเสด็จมาหาข้าพเจ้า”
นบีมุฮัมมัด	ได้ไปอยู่กับลุง ๆ จึงแนะนำให้ไปอยู่ทำการค้าขายกับเศรษฐีนี้มาย
พระพุทธเจ้า	พบกับอาการต่าง ๆ ของนางบำเรอขณะนอนหลับทำให้เกิดความเบื่อหน่าย
พระมหาวีระ	เวลาผ่านไป 2 ปี จึงคิดที่จะออกบวชอีกครั้ง
ขงจื้อ	ได้โอกาสไปเยี่ยมเล่าจื้อ

พระพุทธเจ้าเมื่อเกิดความเบื่อหน่ายจากการดำรงชีวิตที่สุขสบายและไร้แก่นสารในชีวิต จึงต้องการจะพ้นทุกข์ด้วยการออกบวช ในขณะที่เดียวกันการประสูติของราหูฤๅษณ์ทำให้พระองค์เกิดความลังเล แต่อีกส่วนหนึ่งก็เป็นเหมือนแรงผลักดันให้การออกบวชเกิดขึ้นเร็วขึ้น นอกจากนี้เมื่อพระองค์บรรทมไม่หลับจึงทำให้ได้ทรงพบอาการหลับไหลของเหล่าปาจาริกาก็ยิ่งช่วยเป็นแรงขับทำให้ตัดสินใจที่จะออกบวชโดยทันที ส่วนขงจื้อ นบีมุฮัมมัด และพระเยซูได้พบคนที่ชี้ทางโดยตรง กล่าวคือขงจื้อได้มีโอกาสได้พบอาจารย์เล่าจื้อซึ่งเป็นอาจารย์สอนจริยธรรมที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้น นบีมุฮัมมัดมีลุงเป็นผู้แนะนำให้ท่านไปค้าขายกับเศรษฐีนี้มายซึ่งต่อมาก็คือภรรยาของท่าน และพระเยซูได้พบนักบวชจอห์น ซึ่ง

เป็นผู้ประกาศข่าวการมาของพระเจ้า ในส่วนของพระมหาวิระนั้นมีลักษณะที่ต่างออกไปเล็กน้อย คือ ท่านมิได้ปรากฏบุคคลผู้ให้คำแนะนำอย่างชัดเจน แต่เป็นความมุ่งมั่นตั้งใจเดิมของพระมหาวิระเองที่ยังย้ำเตือนให้ท่านต้องออกบวชและแสวงหาความหมายของชีวิตให้จงได้

5. การข้ามเขต (Crossing the Threshold)

การข้ามเขตครั้งแรก (Crossing the First Threshold) คือ เหตุการณ์ซึ่งหมายถึงการก้าวข้ามจากวิถีชีวิตปกติไปสู่วิถีชีวิตใหม่

เส้นทางการเป็นวีรบุรุษ: Crossing The First Threshold (การข้ามขอบเขต)

พระเยซู	พระเยซูได้รับบัพติศมาแล้ว เสด็จขึ้นจากน้ำ และท้องฟ้าก็แหวกออก
นบิยูฮัมมัด	ได้แต่งงานกับเศรซุณีมายะ จึงทำให้ท่านรำววยขึ้น และมีเวลาคิดตรិตรองมากขึ้น
พระพุทธเจ้า	ตัดพระเมาลีที่ริมฝั่งแม่น้ำอนาโม รับบาตร จีวรจากพรหม อธิษฐานถือเพศนักบวช
พระมหาวิระ	ออกนอกเมืองเวสาลีแล้วออกบวช
ขงจื้อ	อายุ 19 ปี ได้แต่งงานกับหญิงตระกูลมั่งคั่งอายุ 20 ขงจื้อได้เป็นเสมียนยุ่งฉาง และได้ใส่ใจความถูกต้องเนื่องจากทำงานกับตัวเลข ต่อมาได้ทำหลายหน้าที่รวมทั้งคนดูแลสัตว์ คนคุมงานก่อสร้าง และในระหว่างนั้นก็ศึกษาพิธีกรรมจากรัฐโจว

ในการข้ามขอบเขตของประวัติชีวิตของศาสดาแต่ละท่าน ผู้วิจัยแบ่งออกได้ 2 รูปแบบ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 คือ ลักษณะของประวัติของศาสดาที่เกิดในตระกูลสูงแล้วก้าวข้ามไปสู่ชีวิตที่ต่ำที่สุด เช่น ประวัติชีวิตของพระพุทธเจ้า และพระมหาวิระ ซึ่งล้วนเกิดในตระกูลกษัตริย์นักปกครอง แต่ต้องการจะออกบวช จึงละทิ้งชีวิตปกติสุขสบายไปสู่ชีวิตแบบผู้ภิกขาจารหรือขอทาน

ลักษณะที่ 2 คือ คือประวัติของศาสดาที่เกิดในตระกูลที่ยากจนหรือมีความลำบาก แต่เมื่อก้าวข้ามไปสู่โลกแห่งการผจญภัยใหม่ก็จะก้าวผ่านไปสู่ตระกูลที่มั่งคั่ง ดังเช่น ขงจื้อ และนบีมุฮัมมัด ผู้ที่จะเป็นศาสดาในรูปแบบนี้เปลี่ยนผ่านสถานะด้วยพิธีกรรมทางโลก คือเปลี่ยนผ่านด้วยการแต่งงาน กล่าวคือท่านขงจื้อได้แต่งงานกับหญิงสูงศักดิ์ และนบีมุฮัมมัดก็ได้แต่งงานกับหญิงม่ายผู้เป็นเศรษฐินีเช่นเดียวกัน การได้แต่งงานจึงเป็นสาเหตุทำให้ชีวิตของศาสดาทั้งท่านสองเปลี่ยนสถานะจากคนยากจนไปสู่ความเป็นคนร่ำรวย ซึ่งเป็นเหตุให้ท่านทั้งสองมีโอกาสที่จะได้ค้นพบวิถีทางแห่งชีวิตใหม่ ส่วนพระเยซูนั้นการเปลี่ยนผ่านสถานะของท่านโดยใช้รูปของพิธีกรรมการเปลี่ยนผ่านตามหลักศาสนา คือการรับศีลจุ่ม (บัพติศมา) ด้วยการอาบน้ำในแม่น้ำจอร์แดน

ขั้นตอนการก้าวข้ามนี้ เป็นลำดับขั้นตอนที่สำคัญและปรากฏชัดในประวัติของศาสดาทุกองค์ เพราะถือได้ว่าเป็นช่วงสำคัญในชีวิตเพื่อจะก้าวไปสู่เส้นทางการเป็นวีรบุรุษขั้นในในตอนต่อไป

6. การทดสอบ พันธมิตร ศัตรู (Tests, Allies, Enemies)

การทดสอบหรือทดลอง และการได้พบมิตรหรือศัตรูเป็นขั้นตอนต้น ๆ หลังจากการก้าวไปสู่โลกใหม่ โดยมักจะเป็นเหตุการณ์หรือวิธีการที่ปรากฏมีอยู่ในสังคมสมัยนั้นอยู่แล้ว

เส้นทางการเป็นวีรบุรุษ: Tests, Allies, Enemies (การทดลอง)

พระเยซู	พระเยซูได้เห็นวิญญาณของพระเจ้า คุณนกพิราบ
นบีมุฮัมมัด	ท่านต้องทำการเคารพเทพเจ้าถึง 360 องค์ตามแบบอย่างของเชื้อสายโกราชิสต์
พระพุทธเจ้า	ศึกษา รูปฌาน 4 และอรูปฌาน 4 จนสำเร็จสมาบัติ 8 กับอาฬารดาบส และอุทกดาบสแต่เห็นว่าไม่ใช่ทางดับทุกข์ที่แท้จริง
พระมหาวิระ	แสดงตนเป็นขอทาน และเดินทางรวมกันกับนักบวชอื่น ๆ เพื่อทดลองออกแสวงหาทางดับทุกข์
ขงจื้อ	ชีวิตครอบครัวไม่ค่อยจะราบรื่น ชีวิตราชการถูกใส่ความ

ขั้นตอนนี้จัดเป็นขั้นตอนสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งสำหรับวิถีชีวิตการเป็นศาสดา ขั้นตอนนี้จะปรากฏเป็นขั้นตอนแรกหลังจากศาสดาก้าวสู่โลกใหม่ ขั้นตอนนี้จึงเป็นเสมือนการได้สัมผัสวิถีชีวิตในรูปแบบใหม่ที่แตกต่าง กล่าวคือพระพุทธเจ้าได้ทดลองเรียนสมาบัติกับดาบส จนสำเร็จฌานขั้นสูงสุด แต่ด้วยพระองค์เห็นว่าฌานสมาบัติที่ได้สำเร็จมานั้นไม่ใช่หนทางดับทุกข์จริง ๆ จึงละทิ้งดาบสเหล่านั้นเสียไป นบีมุฮัมมัดเมื่ออยู่ในตระกูลของคนชั้นสูงได้พบเห็นและทดลองเข้าร่วมทำพิธีเคารพเทพเจ้าถึง 360 องค์ และท่านพบว่าการกระทำดังกล่าวเป็นเรื่องงมงายและไม่เห็นด้วย ขงจื้อถูกข้าราชการที่เสียผลประโยชน์ใส่ความเพราะความอิจฉาจึงทำให้ท่านรู้สึกถึงระบบข้าราชการและศีลธรรมที่ตกต่ำ ส่วนพระมหาวิระก็ได้ทดลองออกเดินทางและดำรงชีวิตแบบขอทานตามแบบนักบวชอื่น ๆ แต่ก็ค้นพบว่าไม่ใช่วิถีที่จะค้นหาคำตอบในชีวิตได้

ในขั้นตอนนี้จึงแสดงให้เห็นว่า ศาสดาแต่ละท่านได้ใช้ตัวของตนเองในการทดสอบและทดลองตามแนววิถีชีวิตที่ได้กระทำกันแต่เก่าก่อน แต่ศาสดาทุกท่านก็ได้ค้นพบว่าหนทางเดิมนั้นไม่สามารถนำไปสู่การประสบความสำเร็จตามความปรารถนาของตนได้อย่างแท้จริง ขั้นตอนนี้จึงเสมือนการลองผิดลองถูกซึ่งเป็นส่วนให้ศาสดาเกิดความแน่ใจว่าสิ่งที่เป็นอยู่หรือสิ่งที่ทำอยู่นั้นยังไม่ใช่ทางที่ต้องการ จึงละทิ้งและแสวงหาหนทางใหม่ด้วยตนเอง

7-8. การก้าวไปสู่การทดลองหรือทดสอบ และประสบการณ์ที่ยากลำบาก (Approach to The Inmost Cave, The Ordeal)

ขั้นตอนทั้งสองนี้เป็นขั้นตอนที่ปรากฏชัดที่สุดในประวัติของศาสดาและเป็นขั้นตอนที่ทำให้เห็นถึงความพยายามของศาสดาที่เหนือกว่าบุคคลธรรมดา ขั้นตอนทั้งสองนี้จะปรากฏร่วมกันเสมอเห็นได้จากการก้าวไปสู่การทดลองหรือทดสอบ และประสบการณ์ที่ยากลำบากของผู้ที่จะเป็นศาสดา ดังต่อไปนี้

เส้นทางความเป็นวีรบุรุษ: Approach To The Inmost Cave (การก้าวไปสู่การทดลองสูงสุด)

พระเยซู	พระวิญญาณได้นำพระองค์ไปสู่ถิ่นทุรกันดาร
นบีมุฮัมมัด	ท่านได้ปลีกวิเวกอยู่ในถ้ำบนยอดเขา
พระพุทธเจ้า	บำเพ็ญทุกรกิริยา 3 ชั้น คือ 1. กัดพระทนต์ด้วยพระทนต์ 2. กลั้นลมหายใจ 3. อดอาหาร
พระมหาวิระ	เดินทางต่อไปรัฐอื่น ได้ฝากฝังตัวเองช่วยบ้านเมืองกับเจ้าผู้ครองรัฐ จนได้รับการแต่งตั้งเป็นเสนาธิบดีใหญ่พัฒนาบ้านเมืองจนเจริญรุ่งเรือง อาชญากรรมลดลง คนมีคุณธรรมและเคารพผู้อาวุโส
ขงจื้อ	อธิษฐานตนเองจะไม่ยอมพูดกับผู้อื่น

เส้นทางความเป็นวีรบุรุษ: The Ordeal (ประสบการณ์ที่ยากลำบาก)

พระเยซู	พญามารได้ล่อลวง ทรมาน 1. พระองค์ทรงอดอาหาร 40 วัน 2. ถูกให้กระโจนลงจากหลังคาวินาร 3. มารได้แสดงเมืองที่สวยงามและสัญญาว่าจะให้ถ้าพระองค์ยอมทำความเคารพ
นบีมุฮัมมัด	เทวทูตปรากฏต่อท่าน ทำให้ท่าน ตกใจกลัวมากและเทวทูตให้อ่านหนังสือ แต่ท่านอ่านไม่ออก จึงตอบปฏิเสธถึง 3 ครั้ง
พระพุทธเจ้า	ผจญพญามารและกองทัพ
พระมหาวีระ	ถูกคนเลี้ยงแกะเอาไม้ตีศีรษะหลายครั้งเพราะไม่ยอมบอกว่าแกะที่ฝากหายไปไหนเพราะยอมรักษาสัจจวาจาที่จะไม่พูด
ขงจื้อ	มีการแย่งชิงเมืองต่าง ๆ ทำให้ต้องเดินทางไปเมืองต่าง ๆ จนได้ เรียนรู้หลักปกครองและวัฒนธรรมท้องถิ่นของแต่ละที่ ภายหลังได้ถูกหมายเอาชีวิต และถูกขับไล่ให้ตกทุกข์ได้ยาก

พระพุทธเจ้าเริ่มบำเพ็ญทุกรกิริยา 3 อย่างคือ กัดฟัน กลั้นลมหายใจ และอดอาหาร ทำยที่สุดของประสบการณ์ที่ยากลำบาก (The Ordeal) คือการได้ผจญกับกองทัพพญามาร แล้วพระองค์ก็เอาชนะได้ด้วยการระลึกถึงบุญบารมีที่ได้สั่งสมมาเป็นเวลานาน

สำหรับพระเยซู พระจิตได้นำท่านให้ก้าวไปสู่ถ้ำทรันดาน (Approach to The Inmost Cave) และถูกพญามารทดสอบด้วยเหตุการณ์ 3 เหตุการณ์ คือการให้อดอาหาร 40 วัน การให้กระโดดลงจากยอดหลังคาวินาร และการเสนอความเป็นพระราชาให้ แต่พระองค์ก็เอาชนะได้ด้วยศรัทธาที่มั่นคง

นบีมุฮัมมัดได้ก้าวไปสู่การทดลอง (Approach to The Inmost Cave) โดยเมื่อท่านได้เข้าไปอยู่ในถ้ำบนยอดเขาเพื่อที่จะแสวงหาความสงบ จึงทำให้ท่านได้พบกับเทวทูต และถูกเทวทูตทดสอบให้อ่านหนังสือ แต่ท่านก็ปฏิเสธถึง 3 ครั้ง (The Ordeal) เนื่องจากท่านไม่ได้เรียนหนังสือจึงอ่านไม่ออก แต่ท้ายที่สุดเทวทูตจึงอ่านนำให้จนท่านสามารถอ่านได้ในที่สุด

พระมหาวีระเริ่มด้วยอธิษฐานไม่พุด (Approach to The Inmost Cave) จนท้ายที่สุดแม้ถูกทำร้ายอย่างสาหัสก็ยังไม่พุด (The Ordeal) ซึ่งท่านสามารถเอาชนะตนเองได้ด้วยอหิงสา

ขงจื้อถูกทรมานด้วยการใส่ความ (Approach to The Inmost Cave) เพราะความอิจฉาริษยาของขุนนางอื่น ๆ จนเป็นสาเหตุให้ถูกขับออกจากรัฐ (The Ordeal) ต้องตรึงกำล่ำบากจนเป็นอันมาก

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ศาสดาแต่ละท่านนั้นมักจะต้องผ่านประสบการณ์ที่ยากลำบากจนกระทั่งถึงที่สุดแล้วก็ผ่านไปได้ โดยจะเห็นได้ว่า การผ่านขั้นตอนเหล่านี้อาจจะเกิดขึ้นได้ 2 ประเภทคือ ประเภทแรกเกิดจากอำนาจเหนือธรรมชาติคือ เกิดจากเทพหรือมาร เช่น พระพุทธเจ้า พระเยซู นิมุฮัมมัด และอีกประเภทหนึ่ง คือ เกิดจากมนุษย์ด้วยกันเอง เช่น ขงจื้อ และพระมหาวีระ

ขั้นตอนการก้าวไปสู่การทดลองหรือทดสอบ และประสบการณ์ที่ยากลำบาก (Approach to The Inmost Cave, The Ordeal) จัดเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในจำนวนขั้นตอนทั้งหมด เพราะเป็นขั้นตอนที่ยากลำบากที่สุด เมื่อผ่านการทดสอบไปได้ก็จะนำไปสู่การค้นพบสัจธรรมหรือความสำเร็จที่ศาสดาได้แสวงหา

9. รางวัล (Reward)

รางวัลที่ศาสดาแต่ละท่านได้รับนั้น คือ สัจธรรมหรือความหมายที่สำคัญในชีวิตซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าและแสดงให้เห็นว่าศาสดาเป็นบุคคลพิเศษที่ได้ค้นพบ รางวัลจะเกิดจากความเพียรพยายามฟันฝ่าอุปสรรคของศาสดา ดังจะเห็นได้จากประวัติศาสดาแต่ละท่าน

เส้นทางการเป็นวีรบุรุษ: Reward (รางวัล)

พระเยซู	พระเยซูได้ผ่านการทดสอบด้วยศรัทธาที่มั่นคง
นบีมุฮัมมัด	ในที่สุดเทวทูตจึงบอกให้ท่านอ่านในนามของพระเจ้า ท่านจึงอ่านออก และแจ้งว่าท่านเป็นทูตสวรรค์
พระพุทธเจ้า	การได้บรรลุอนุตรสัมโพธิญาณ
พระมหาวิระ	จากเหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้มหาวิระเข้าใจว่า ความอ่อนน้อมดีกว่าความทะนงตัว สันติมีอำนาจเหนือความโกรธ
ขงจื้อ	รวบรวมหลักจริยธรรมประเพณี และวางหลักสายสัมพันธ์ 5 ประการ จนตั้งโรงเรียนสอนจริยธรรม และใช้เวลา 10 ปีในการท่องเที่ยวสั่งสอนคน

พระพุทธเจ้าและพระมหาวิระได้พบความดับทุกข์ พระเยซูและนบีมุฮัมมัดได้รับคำสอนจากพระเจ้า ส่วนขงจื้อสามารถรวบรวมหลักจริยธรรมและเข้าใจอย่างถ่องแท้ทั้งหมด

หากพิจารณาด้วยแนวคิดทางจิตวิทยาเกี่ยวกับหลักความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์แล้ว² จะสังเกตได้ว่า รางวัลที่ศาสนาดำเนินการได้รับเป็นรางวัลที่เป็นขั้นสูงสุดที่มนุษย์ต้องการ คือความสมบูรณ์ของชีวิต (needs for self-actualization) ซึ่งนำไปสู่ความเป็นอิสระที่เป็นนิรันดร์

² ความต้องการ 5 ขั้นที่มนุษย์ต้องการ ได้แก่ 1. ความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย (physiological needs) 2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (security needs) 3. ความต้องการมิตรภาพและความรัก (friendship and love needs) 4. ความต้องการความเคารพนับถือ (needs for esteem) 5. ความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต (needs for self-actualization) (D.P. Schultz and S.E. Schultz, 1996, p. 438-439)

10. การกลับสู่โลกปัจจุบัน (The Road Back)

หากพิจารณาตามแนวคิดเส้นทางของวีรบุรุษ รางวัลก็คือบทสรุปที่ให้ผลตอบแทนแก่ศาสดาแต่ละท่าน อย่างไรก็ตามหากศาสดาทุกท่านเก็บรางวัลแห่งการค้นพบไว้เฉพาะตน การค้นพบนั้นย่อมสูญญากับตนไปไม่ก่อประโยชน์แก่มวลมนุษย์ ดังนั้นขั้นตอนการกลับสู่โลกปัจจุบันจึงเป็นเหมือนเครื่องยืนยันหรือสิ่งที่ประกาศความเป็นวีรบุรุษของศาสดา

เส้นทางความเป็นวีรบุรุษ: The Road Back (การกลับมาสู่โลกปัจจุบัน)

พระเยซู	ครั้นเมื่อพระเยซูทรงทราบข่าวว่า จอห์นถูกจองจำไว้แล้วเป็นสาเหตุให้พระองค์ก็เสด็จไปยังแคว้นกาลิลี แล้วย้ายที่ประทับจากเมืองนาซาเร็ธไปที่เมืองคาเปอร์นาอุม เพื่อจะสำเร็จตามพระวจนะ
นบีมุฮัมมัด	ท่านได้กลับมาบอกภรรยาถึงการได้รับโองการจากเทวทูต
พระพุทธเจ้า	ขมุกาพรหมอาราธนาให้สอนมนุษย์ ทรงพิจารณาคนที่ควรสอน เปรียบกับบัว 3 เหล่า
พระมหาวิระ	ยอมกลับมาพูดเพื่อเผยแผ่ศาสนา
ขงจื้อ	ได้กลับมาสู่แคว้นลู่อีกครั้ง

การกลับมาสู่โลกปัจจุบันของศาสดานั้น หมายถึงการกลับมาสู่สังคมเก่า แต่อยู่ในสถานะใหม่สามารถแบ่งสาเหตุที่ทำให้กลับได้ 2 ประการ คือ ประการแรกเกิดจากตัวของศาสดาเองที่ต้องการกลับเข้าสู่โลกปกติ คือ ขงจื้อได้กลับรัฐเก่าของท่านเพื่อสอนจริยธรรม และพระมหาวิระที่กลับจากคนที่ไม่พูดกับใครมาพูดตามปกติเพื่อสอนหลักแห่งอหิงสา ส่วนอีกประการหนึ่งคือ เกิดจากมีบุคคลอื่นแนะนำ คือพระพุทธเจ้ามีขมุกาพรหมอาราธนาในกลับมาสอนธรรม นบีมุฮัมมัดก็เช่นเดียวกันคือ มีเทวทูตจากสวรรค์บอกให้เดินทางกลับ ส่วนพระเยซูมีสาเหตุจากสาวกคนสำคัญของพระองค์คือ จอห์นถูกจับจึงเป็นสาเหตุให้ออกเดินทางเพื่อประกาศข่าวอันประเสริฐของพระเจ้า (gospels)

จากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์จะเห็นได้ว่าขั้นตอนการเดินทางกลับนี้คือ ช่วงเปลี่ยนผ่าน (Rites of Passages) อีกส่วนหนึ่งคือเป็นขั้นตอนก่อนที่จะขึ้นมาสู่โลกความจริงที่คล้ายกับการกลับมาเกิดใหม่ในฐานะของศาสดาผู้มีอิสระและเป็นครูของมวลชน

11. การเกิดใหม่ (The Resurrection)

ดังที่กล่าวแล้วในตอนก่อนหน้าคือ การกลับสู่โลกปัจจุบัน (The Road Back) เป็นเหมือนภาคชีวิตใหม่ของศาสดา ขั้นตอนต่อมา คือ การเกิดใหม่ จึงเป็นเหมือนภาคชีวิตที่ศาสดาต้องเผชิญกับโลกปกติอีกครั้ง ฉะนั้นการเกิดใหม่จึงเกิดในฐานะของศาสดาหรือครูผู้สอน จำเป็นต้องมีผู้ยอมรับหรือยืนยันสถานะใหม่เป็นกลุ่มแรก

เส้นทางการเป็นวีรบุรุษ: The Resurrection (การเกิดใหม่)

พระเยซู	พระเยซูได้ทรงตั้งตนประกาศว่า “จงกลับใจเสียใหม่ เพราะว่าแผ่นดินสวรรค์มาใกล้แล้ว”
นบีมุฮัมมัด	ภรรยาของท่านเชื่อว่าท่านได้เป็นศาสดาของชนชาติจริง ๆ เพราะท่านเป็นผู้ไม่เคยโกหก
พระพุทธเจ้า	เสด็จป่าอิสิปตนมฤคทายวันแสดงธรรมให้ปัญจวัคคีย์
พระมหาวิระ	ตั้งศาสนาเซน สอนหลักแห่งอหิงสา
ขงจื้อ	เมื่อกลับมาแล้วทางแคว้นลู่ออกร้องให้ขงจื้อเข้ารับราชการอีกครั้ง แต่ขงจื้อปฏิเสธ เพราะต้องการจะใช้เวลาล้างสอนคน

พระพุทธเจ้าได้ประกาศตนต่อปัญจวัคคีย์ที่ไม่เชื่อว่าพระองค์ได้บรรลุธรรมจริง โดยกล่าวว่า “เราเคยกล่าวคำนี้ที่ไหนหรือเปล่า” จนปัญจวัคคีย์ยอมรับให้สอนธรรม นบีมุฮัมมัดได้รับการยืนยันและเชื่อฟังยอมรับฟังคำสอนจากภรรยา เนื่องจากเห็นว่าท่านไม่เคยโกหกมาก่อน เช่นเดียวกับพระเยซูที่มีทูตสวรรค์เป็นผู้บอกว่าท่านคือผู้ประกาศข่าวสวรรค์หรือเป็นพระเจ้า ขงจื้อปฏิเสธการ

รับราชการเพราะต้องการเป็นครูและไม่ต้องการถูกควบคุมจากระบบราชการ ตลอดจนพระมหาวีระได้ประกาศตั้งศาสนาเขนขึ้นซึ่งหมายถึงศาสนาของผู้ชนะ อันหมายถึงชนะตนเองได้

12. การกลับมาพร้อมด้วยของวิเศษ (Return with the Elixir)

ของวิเศษที่ศาสดาทั้งหลายนำกลับมาก็คือหลักธรรมคำสอน ซึ่งถือว่เป็นการเริ่มประกาศศาสนาเป็นครั้งแรก

เส้นทางความเป็นวีรบุรุษ: Return with The Elixir (การกลับมาพร้อมด้วยของวิเศษ)

พระเยซู	พระเยซูได้เรียกชาวประมงทั้งสิ้นคน ทั้งสี่คนก็ยอมทิ้งบ้านตามพระองค์ไปทันที และพระองค์ได้เสด็จไปทั่วแคว้นกาลิลี เพื่อทรงประกาศข่าวอันประเสริฐเรื่องแผ่นดินของพระเจ้า และทรงรักษาโรคภัยไข้เจ็บแก่ชาวเมือง
นบีมุฮัมมัด	ท่านได้สอนหลักของอิสลามแก่สาวก 4 คนแรกและยอมรับอิสลาม คือ ภรรยาของท่าน ลูกของลุง บุตรบุญธรรม และพ่อค้า
พระพุทธเจ้า	แสดงธัมมจักกัปปวัตน-สูตรแก่ปัญจวัคคีย์ว่าการปล่อยตัวไปตามกามสุขมากไป และการทรมานตน ไม่ใช่ทางบรรลู่เห็นแจ้ง แต่ทางสายกลางคือทางบรรลู่ พระโกณฑัญญะ ได้บรรลู่โสดาบัน
พระมหาวีระ	สอนการหลุดพ้นคือการเอาชนะตนเองไม่ใช่ชนะผู้อื่น
ขงจื้อ	ขงจื้อได้เริ่มรวบรวมพิธีกรรมโบราณ บทเพลง ตำราโบราณ และลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และได้ตั้งโรงเรียนสอนสั่งลูกศิษย์แถบแม่น้ำชู่กับแม่น้ำสี

ของวิเศษ (the Elixir) ของศาสดาแต่ละท่าน คือ พระพุทธเจ้าได้สอนธัมมจักกัปปวัตนสูตร ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับอริยสัจ 4 ประการ เป็นครั้งแรกแก่ปัญจวัคคีย์ นบีมุฮัมมัดสอนหลักอิสลามแก่ภรรยาและญาติของตนเป็นครั้งแรก พระเยซูได้ประกาศข่าวของพระเจ้าแก่สาวกและช่วยรักษาโรคแก่มวลมนุษย พระมหาวีระได้สอนหลักการชนะตนเองที่เรียกว่าอหิงสา ส่วนขงจื้อได้รวบรวมหลักจริยธรรมจนสามารถตั้งโรงเรียนสอนศิษย์

หากพิจารณาโดยสรุป จะเห็นได้ว่าประวัติศาสตร์ของศาสนาทั้ง 5 สามารถนำมาวิเคราะห์รูปแบบชีวิตบนเส้นทางของวีรบุรุษภาพยนตร์ตามแนวคิดของคริสโตเฟอร์ โวกลเลอร์ (Christopher Vogler, 1998) ได้อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามมีข้อจำกัดของแนวคิดดังกล่าว เนื่องจากคริสโตเฟอร์ โวกลเลอร์ (Christopher Vogler, 1998) มุ่งแนวแสดง “วีรบุรุษแบบตะวันตก” กล่าวคือ เน้นเสนอลำดับเหตุการณ์ชีวิตของวีรบุรุษในแบบอัศวินหรือ super hero ในภาพยนตร์ต่างประเทศ ที่วีรบุรุษจะต้องปกป้องอาณาจักร หรือประชาชนจากอันตราย แต่เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาวิเคราะห์ประวัติศาสตร์จึงทำให้เห็นว่ามี ความแตกต่างระหว่างโครงสร้างอนุภาคเหตุการณ์ของศาสดากลุ่มเทวนิยมซึ่งเป็นศาสนาที่เกิดในวัฒนธรรมแถบตะวันออกกลาง กับศาสดากลุ่มอเทวนิยมซึ่งเป็นศาสนาที่เกิดในวัฒนธรรมตะวันตก โดยจะสังเกตได้ว่าศาสนาที่เกิดในวัฒนธรรมแถบตะวันออกกลาง มีความสัมพันธ์แนบแน่นกับแนวคิดวีรบุรุษแนวคิดของคริสโตเฟอร์ โวกลเลอร์ (Christopher Vogler) เนื่องจากศาสดาในกลุ่มนี้จะมียุทธศาสตร์ในการปลดแอกหรือปลดปล่อยประชาชนจากความกดขี่ในรูปแบบเดียวกับอัศวินตะวันตก แต่ในทางตรงกันข้ามศาสนาที่เกิดในวัฒนธรรมตะวันตกนั้นแทบไม่มีบทบาททางสังคม สิ่งพิเศษหรือรางวัลที่ศาสดาได้รับนั้น คือ ความตื่นรู้ในระดับปัจเจกและไม่นำไปสู่การปลดแอกทางสังคม แต่กลับมีบทบาทในการปลดปล่อยทางจิตวิญญาณ

จากตารางการเดินทางของศาสดาทั้ง 5 แสดงให้เห็นจุดเด่นที่ชัดเจนที่สุดที่ปรากฏในช่วงชีวิตของศาสดา ก็คือขั้นตอนการก้าวเข้าไปสู่โลกที่แตกต่างไปจากโลกเดิมต้องถูกทดสอบ (Test) หรือทดลองและในขั้นตอนนี้ศาสดาแต่ละท่านต้องประสบกับความยากลำบากที่แสนสาหัสในชีวิต แต่สุดท้ายก็ผ่านอุปสรรคนั้นมาได้จนกระทั่งได้ค้นพบัจธรรม และศาสดาได้นำัจธรรมที่ค้นพบมาสอนหรือบอกต่อ นอกจากนี้อาจจะกล่าวได้ว่ายังมีจุดหรือขั้นตอนที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดและเป็นจุดร่วมของโครงสร้างอนุภาคเหตุการณ์ อาจจำแนกลำดับขั้นตอนชีวิตของศาสดาจึงสามารถแบ่งออกเป็นช่วงชีวิตที่สำคัญได้ 4 ขั้น ดังนี้

1. จุดเริ่มต้นของชีวิต คือโลกปัจจุบันซึ่งในช่วงชีวิตนี้จะมีผลสัมพันธกับการออกเดินทางและการข้ามไปสู่อีกโลกหนึ่ง แบ่งออกได้ 2 แบบคือ

1.1 ศาสดาที่มีช่วงชีวิตแรกเริ่มที่สุขสบาย คือ พระพุทธเจ้าและพระมหาวีระ

1.2 ศาสดาที่มีช่วงชีวิตที่ยากลำบาก คือ พระเยซู ขงจื้อ และ นโปเลียน

หากพิจารณาจุดเริ่มต้นของชีวิตศาสดากับจุดหมายปลายทางของการก่อรูปศาสนาด้วยแนวคิดเชิงวิพากษ์ จะสังเกตเห็นว่าศาสดาที่มีช่วงชีวิตที่สุขสบายคือ ศาสดาของศาสนาพุทธและศาสนาเซน ศาสดาทั้งสองจะมีเส้นทางชีวิตที่ต้องการออกจากระบอบการควบคุมทางสังคม การเมือง ชนชั้นหรือวรรณะ ซึ่งดูเหมือนมีความสุขสบายทางกาย แต่ความเป็นจริงแล้วมีความลำบากด้านจิตใจที่ต้องคิดบริหารจัดการ เพื่อให้คงสถานภาพชั้นสูงในสังคม ดังนั้นการออกบวชจึงเป็นการละทิ้งความลำบากทางจิตใจเพื่อก้าวไปสู่วิถีการฝึกตนและหลีกเลี่ยงวิถีของสังคมเมือง โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นการค้นหาคำหลุดพ้นทางใจ แต่ในทางกลับกัน ศาสดาที่มีช่วงชีวิตที่ยากลำบาก คือ ศาสดาของศาสนาคริสต์อิสลามและขงจื้อ วิถีแห่งศาสดาจะมีเส้นทางชีวิตที่ก้าวเข้าสู่ระบบทางสังคมและมวลชนและความเป็นนักปกครอง จึงทำให้มักจะมีความขัดแย้งกับผู้อำนาจเดิมในถิ่นที่ศาสดานั้น ๆ อาศัยอยู่ เนื่องจากว่าคำสอนในศาสนาจะมีความซ้อนทับกันกับอำนาจของระบบอาณาจักรค่อนข้างมาก

2. การข้ามไปสู่โลกศักดิ์สิทธิ์ เป็นการเปลี่ยนสถานภาพจากโลกปัจจุบันและนำไปสู่อีกโลกหนึ่งซึ่งมีความแตกต่างโดยสิ้นเชิงกับโลกที่เคยเป็นอยู่

หากพิจารณาการข้ามหรือการเปลี่ยนสถานภาพจากโลกปัจจุบันและนำไปสู่อีกโลกหนึ่ง จะสังเกตได้ว่าศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม ศาสดามีวิถีของการค้นพบทางจิตวิญญาณและการอธิบายเกี่ยวกับชีวิตหลังความตายเพื่อเผยแผ่แก่มวลมนุษยชาติ แต่ศาสนาเซนและขงจื้อมีลักษณะต่างออกไป คือ ศาสดามีวิถีการค้นพบวิถีการปฏิบัติตนให้ดำรงอยู่ได้ในสังคม กล่าวคือ ศาสนาเซนมุ่งสอนให้

มนุษย์ก้าวข้ามความขัดแย้งด้วยความอดทน ส่วนของจ้อมุ่งสอนวิถีปฏิบัติตนตามหลักจริยศาสตร์เพื่อความปรองดองของสังคม

3. การเข้าสู่การทดลองและความยากลำบาก ในขั้นนี้จัดเป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดของชีวิตเป็นขั้นตอนการการเปลี่ยนผ่าน (The Rites of Passage) ก่อนที่จะประสบกับสิ่งที่เป็นรางวัลสูงสุดเพื่อใช้ตอบปัญหาชีวิตของศาสดาซึ่งได้อุทิศตนแสวงหา

4. การกลับมาเกิดใหม่ เป็นการกลับมาสู่โลกปัจจุบันในฐานะของศาสดาผู้ประกาศศาสนาซึ่งเป็นการเปลี่ยนถ่ายสถานภาพที่สมบูรณ์พร้อมกับได้รับการยอมรับหรือพิสูทธิ์ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการรับรองความเป็นผู้แตกต่างในโลกปัจจุบัน

ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตศาสดาและภาพยนตร์

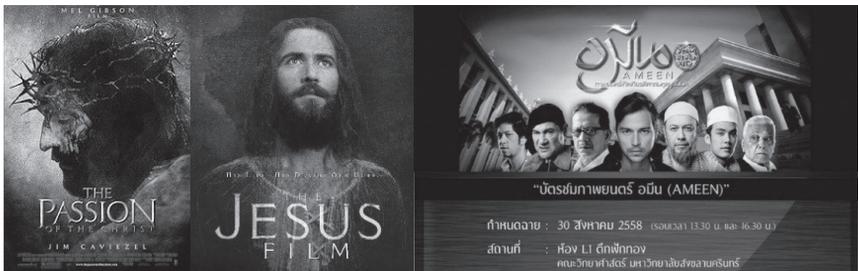
ประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่งก็คือ การวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ด้านแนวคิดเส้นทางของวีรบุรุษในภาพยนตร์ของ คริสโตเฟอร์ โวลเลอร์ (Christopher Vogler) จะเห็นได้ว่า ประวัติชีวิตของศาสดาที่ต้องเดินทางเพื่อค้นหาสิ่งที่เป็นคำตอบในชีวิตของตนเองตามขั้นตอนทั้ง 12 ขั้น โดยสรุปคือเริ่มตั้งแต่วิถีชีวิตปฐมชนดำเนินต่อไปมีการลองผิดลองถูก ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนได้คำตอบในชีวิตและสุดท้ายได้นำองค์ความรู้นั้นมาแสดงต่อมวลมนุษยชาติ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของขั้นตอนช่วงชีวิตของศาสดา ชีวิตของศาสดาทั้ง 5 จึงประกอบด้วยความตื่นเต้นด้วยการผจญภัยคู่เดียวกับบทละครชีวิตของวีรบุรุษในภาพยนตร์ที่จะต้องดำเนินด้วยความตื่นเต้น และมีจุดพลิกผัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันได้มีการนำชีวประวัติของศาสดามาผลิตซ้ำเป็นบทบาทยนตร์อยู่เสมอเป็นความสัมพันธ์ระหว่างการนำเรื่องศักดิ์สิทธิ์ในวัฒนธรรมมาสู่ความบันเทิงของกลุ่มสังคม เช่น ภาพยนตร์เรื่อง “little Buddha” หรือละครชุด “พระพุทธเจ้า มหาศาสดาโลก” ออกอากาศครั้งแรกช่อง Zee TV ของอินเดีย เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2556 ใช้ทุนสร้างมากกว่า 1,000 ล้านบาท ต่อมาบริษัท Work Point ได้ซื้อลิขสิทธิ์เพื่อนำมาฉายในประเทศไทย

(ที่มาของภาพ : <http://pantip.com/topic/33372868/พระพุทธรเจ้า/>)

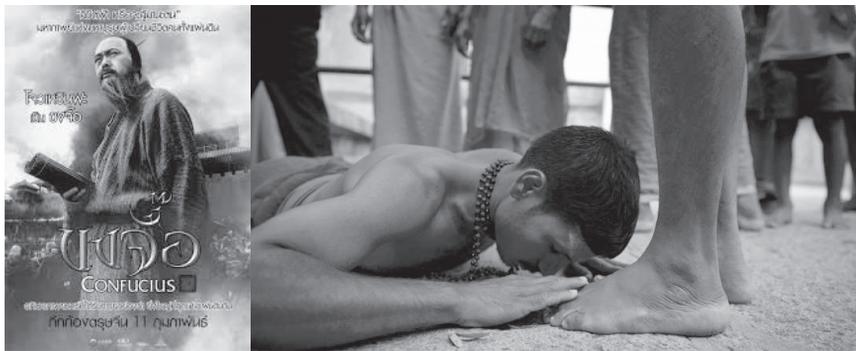
ภาพยนตร์ที่น่าเสนอเกี่ยวกับประวัติของพระเยซู ได้แก่ เรื่อง “The Jesus Film” ที่มีกรแปลและนำมาฉายในประเทศไทย ภาพยนตร์ที่น่าเสนอเกี่ยวกับประวัติในบิหมุฮัมมัด ได้แก่ เรื่อง “มุฮัมมัดศาสดาแห่งอิสลาม” รับรองบทภาพยนตร์โดยมหาวิทยาลัยอัล-อซฮาร์ ไคโร อียิปต์ มุสต่อฟาอค์คัตกำกับการแสดง แม้กระทั่งภาพยนตร์ไทยที่ผลิตขึ้นเอง เรื่อง “อามีน ‘AMEEN’ ภาพยนตร์เทิดเกียรติศาสนทูตมุฮัมมัด” ที่เป็นภาพยนตร์นอกกระแส จัดทำโดยมูลนิธิมุสลิมเพื่อสันติ ออกฉายใน พ.ศ. 2558

(ที่มาของภาพ : <http://movie.sanook.com/11712/พระเยซู/>)

<http://www.christianfilmdatabase.com/review/jesus-the-movie-the-jesus-film/>)

นอกจากนี้ภาพยนตร์ที่นำเสนอเกี่ยวกับประวัติของขงจื้อ ได้แก่ เรื่อง “Confucius ขงจื้อ” ใช้ทุนสร้างกว่า 700 ล้านบาท แม้กระทั่งเรื่องราวของ พระมหาวิระ ได้มีการนำมาทำเป็นรายการสารคดี เรื่อง “เซน: วิถีแห่งอหิงสา” ผลงานของทรงวุฒิ อินทร์เอม

(ที่มาของภาพ: <http://www.nungmovies-hd.com/confucius/ขงจื้อ/>
<http://www.thairath.co.th/content/เซน:วิถีแห่งอหิงสา/>)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เป็นเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจของมวลมนุษยชาติอยู่เสมอ ดังนั้นการวิเคราะห์และเปรียบเทียบโครงสร้างอนุภาคเหตุการณ์ชีวประวัติศาสตร์ตามแนวคิดการเดินทางของวีรบุรุษนั้นสามารถเผยให้เห็นจุดร่วมของโครงสร้างสำคัญที่จะก้าวเข้าสู่เส้นทางแห่งมหาบุรุษและในขณะเดียวกันยังเผยให้เห็นอีกว่าเพราะเหตุใดการผลิตภาพยนตร์เกี่ยวกับชีวประวัติศาสตร์จึงสามารถตรึงใจผู้ชม จนกระทั่งมีการผลิตซ้ำในหลายยุคหลายสมัย

บทส่งท้าย

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปแนวคิดเส้นทางของวีรบุรุษของคริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) ได้ว่า หมายถึง ผู้ปกป้องและดูแล วีรบุรุษจะต้องอุทิศตนเพื่อผู้อื่น เช่นเดียวกับผู้นำที่จะต้องปกป้องประชาชน ซึ่งต่างจากแนวคิดของโจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell, 1973) ซึ่งให้ความหมายว่า ใครก็ตามที่มีความกล้าหาญที่จะติดตามเสียงเรียกของเขาหรือเธอ...ตั้งนั้นมนุษย์ทุกคนจึงสามารถเป็นวีรบุรุษได้ เมื่อเราตัดสินใจออกเดินทางไปในเส้นทางที่เราเลือกเอง เราทุกคนคือวีรบุรุษในเส้นทางชีวิตของเรา (บารนี นูญทรวง, 2552: 150) ถึงกระนั้นก็ตาม เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ช่วยอธิบายลักษณะของวีรบุรุษก็คือ วีรบุรุษเป็นผู้มีความกล้าหาญเอาชนะอุปสรรคได้ และสิ่งสำคัญคือความกล้าหาญของวีรบุรุษจะต้องปรากฏเป็นที่ยอมรับของมวลชนจำนวนมากด้วย บุคคลจึงจะได้รับยกย่องว่าเป็นวีรบุรุษโดยสมบูรณ์

ในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ศาสดาของทุกศาสนาก็คือวีรบุรุษ หนึ่งลักษณะความต่างบ้างประการของศาสดาแต่ละกลุ่ม ก็คือ ศาสดาในกลุ่มเทวนิยมเป็นผู้ที่ออกเดินทางตามเสียงเรียกของพระเจ้าเพื่อนำสารของพระองค์มาปลดปล่อยมนุษย์จากความทุกข์ ในขณะที่ศาสดาในกลุ่มอเทวนิยมเป็นผู้ที่ออกเดินทางตามเสียงเรียกของจิตแห่งความสงบเพื่อนำความตื่นรู้มาปลดปล่อยมนุษย์จากความเขลา และศาสดาในกลุ่มมนุษยนิยมเป็นผู้ที่ออกเดินทางตามเสียงเรียกแห่งความเสียสละเพื่อนำคุณธรรมมาปลดแอกมนุษย์จากการกดขี่ แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่ศาสดาทุกศาสนาค้นพบก็เป็นเสมือนเข็มทิศพิเศษที่สามารถชี้หนทางแห่งความสุขให้จิตวิญญาณของมนุษย์ทั้งหลาย

ความน่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือ โครงสร้างลำดับเหตุการณ์ของชีวประวัติศาสดาที่มีพัฒนาการจากมนุษย์ปุถุชนสู่ผู้นำทางศาสนาแสดงให้เห็นว่าการผลิตสื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับชีวประวัติของศาสดาก็ใช้หลักลำดับเหตุการณ์ดังกล่าวเพื่อสร้างความสนใจจนกระทั่งทำให้มีผู้นิยมอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือประวัติของศาสดาก็มีความน่าตื่นเต้นชวนสนใจเช่นเดียวกับความน่าตื่นเต้นในนิยายผจญภัย เพราะลักษณะความเป็นศาสดาก็จัดได้ว่าเป็นลักษณะความเป็น

วีรบุรุษประเภทหนึ่ง ดังนั้นในขั้นตอนการค้นพบคำสอน จึงมีการออกเดินทาง การผจญภัยต่าง ๆ และการได้รับสิ่งวิเศษซึ่งเป็นลักษณะร่วมกันของโครงสร้าง อนุภาคเหตุการณ์สำคัญของวีรบุรุษ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในด้านรายละเอียด ของเรื่องย่อมมีส่วนที่แตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของแต่ละศาสนา เช่น มุ่งเน้น การหลุดพ้น มุ่งเน้นความศรัทธาต่อพระผู้เป็นเจ้า หรือมุ่งเน้นถึงหลักการเมือง การปกครอง ทว่าช่วงชีวิตของศาสดาจากผลการวิเคราะห์จะเห็นว่ามีจุดเริ่มของการ เดินทางในลักษณะของโครงสร้างของการเล่าเรื่องแบบเดียวกัน ดังนั้นโครงสร้าง เหตุการณ์เกี่ยวกับความพยายามของศาสดา การผจญภัยที่นำไปสู่การค้นพบ สัจธรรมความหมายในชีวิตซึ่งเป็นจุดเด่นสำคัญโครงสร้างเหตุการณ์ลักษณะต่าง ๆ นี้เป็นส่วนสำคัญในการเชิดชูคุณค่าของศาสดาและหลักธรรมเพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ ของศาสนิกชนจึงทำให้ประวัติศาสดากลายเป็นเรื่องเล่าที่เปรียบเสมือนการ เดินทางของวีรบุรุษทางศาสนาที่น่าจดจำและควรค่าต่อการยกย่อง เช่นเดียวกับ การผจญภัยของวีรบุรุษในภาพยนตร์ ถึงแม้ว่าประวัติของศาสดาจะเป็นที่รับรู้กัน ในหมู่ศาสนิกชนอยู่แล้ว ถึงกระนั้นการกรสร้างภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ ประวัติศาสดาก็เป็นการผลิตซ้ำความเชื่อ มีส่วนช่วยเสริมจินตนาการให้แก่ผู้ชม ซึ่งเป็นเสมือนการตอกย้ำความเชื่อความศรัทธาในองค์ศาสดาและสร้างแรงบันดาลใจ ให้เกิดขึ้นกับผู้ชมไปพร้อม ๆ กันอีกด้วย

บรรณานุกรม

- บารมี บุญทรง. (2552). *ชีวิตและคุณูปการของโจเซฟแคมป์เบลล์ต่อการศึกษาเทพปกรณัม*.
วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร-
ดุุษฎีบัณฑิต.
- พระคริสตธรรมคัมภีร์ (พิมพ์ครั้งที่ 11). (2546). กรุงเทพมหานคร: สมามคมพระคริสตธรรมไทย.
- พจนานุกรม วิพุกโยคะ รัตนรังษี. (2529). *แว่นส่องพระศาสนา*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.
พรินติ้งเฮาส์.
- ศิวาพร ณ ถลาง. (2552). *ทฤษฎีจิตวิทยา วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน*
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ส.เอเชียเพรส.
- สมเด็จพระสังฆราช (ปัฐสเทว). (2546). *พระปฐมสมโพธิ ตอน 1*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไท.
เสถียร พันธรังษี. (2495). *ศาสนตามหาวิระ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน.
- เสถียร พันธรังษี. (2542). *ศาสนาเปรียบเทียบ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
สุภาพใจ.
- เสรี พงศ์พิศ. (2529). *ศาสนาคริสต์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เอ็ดิสัน.
- หลี ฉาง จือ. (2537). *ชีวประวัติขงจื้อ* (พิมพ์ครั้งที่ 5), ลิน วิภาวสุ แปล. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์สมาพันธ์.
- นุชนัยย์กัลป์. (2537). *ศาสนตามุฮัมมัด มหาบุรุษแห่งอิสลาม ภาค 1*, กิติมา อมรทัต อุ่น หมั่นทวี
จรัญ มะลูลีม แปลและเรียบเรียง. กรุงเทพมหานคร: นันทาพับลิชชิ่ง จำกัด.
- อิมรอน มลูลีม. (2526). *มุฮัมมัด ศาสดาแห่งอิสลาม*. กรุงเทพมหานคร: นันทาพับลิชชิ่ง จำกัด.
- Campbell, Joseph. (2003). *The Hero's Journey: Joseph Campbell on His Life and Work*.
(3rd edition). Phil Cousineau, editor. Novato, California: New World Library.
- P. Schultz, Duane, and Ellen Schultz, Sydney. (1996). *A History of Modern Psychology*.
United States of America.
- Vogler, Christopher. (1989). *The Writer Journey: Mythic Structure for Writers*. United States
of America.

ที่มาภาพ

<http://hd108online.blogspot.com/2014/07/little-buddha/>

<http://pantip.com/topic/33372868/พระพุทธเจ้า/>

<http://movie.sanook.com/11712/พระเยซู/>

<http://www.christianfilmdatabase.com/review/jesus-the-movie-the-jesus-film/>

<https://www.facebook.com/ameenthemovie>

<http://www.nungmovies-hd.com/confucius/ขงจื้อ/>

<http://www.thairath.co.th/content/เซน:วิถีแห่งอหิงสา/>

[http://www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid=13602,](http://www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid=13602)